

jeg kan gjerne sige lige fra Peder Skrams Tid, altsaa lige fra den første Tid, da vi begyndte at bygge Seilkrigsflibe, som vare væbnede med Kanoner, thi man har aldrig taget i Betænkning at lade et Skib stikke indtil 20 Fod, saaledes at det kunde passere igjennem Drogden. Den Feil, som her er begaaet, er altsaa begaaet gjennem alle Tider, og der er saaledes ikke nogen Grund til at gjøre Ophævelser over en Feil som denne. — Den anden Bemærkning, jeg vil gjøre, angaar en Udtalelse i Betænkningen af Udvalgets Flertal, hvori det siges, at man efter de indhøstede Erfaringer vilde anse det for at være mindre tilraadeligt, eller at det idetmindste maatte tages under nærmere Overveielse, om Skibe af denne Beskaffenhed skulle bygges paa vort eget Orlogsværft. Naar vi kun skide til Bygningen af et enkelt Pantserflib, vilde jeg anse det for at være en Feil, om vi ikke lode dette Skib bygge paa vort eget Værft. Den tidligere Erfaring, som her omtales, fjender jeg ikke. Der har været Udfikilligt at udsætte paa enkelte Ørene ved Orlogsværftet, hvilke Forhold ere blevene omtalte i Statsrevisionens Betænkning og have været til Forhandling i det andet Thing, men dette vedkommer ikke Bygningen af Skibe. Efter Alt, hvad jeg har hørt, er det sidste Skib, som er blevet bygget paa Orlogsværftet, nemlig Dbin, af alle de Mænd, som have havt det under Jødder og mangrøret med det, blevet erkendt for at frembyde en i alle Henseender tilfredsstillende og god Løsning af den Opgave, som var stillet Konstruktøren. Jeg tror derfor ikke, at Noget kan være berettiget til at sige, at den Opgave, som var stillet, ikke er bleven løst paa en tilfredsstillende Maade ved Pantserflibet Dbin, og denne Erfaring gaar altsaa i en ganske anden Retning end her omtalt. Naar jeg saaledes paa det Bestemteste maa holde paa, at dette Skib bliver bygget paa vort eget Værft, er det for det Første, fordi vi nu engang have Orlogsværftet i en saadan Udstrækning, baade hvad Materiel og Personel angaar, at det er istand til at kunne bygge Skibet, og dernæst, fordi det kan bygge det næsten ligesaa hurtigt, ja maaske endog ligesaa hurtigt, som man vil kunne faae det bygget paa et fremmed Værft, naar vi have de fornødne Pengemidler, og naar vi kunne raade over private Kræfter i Forbindelse med de Kræfter, som vi have paa Orlogsværftet. Maskineriet vil jo blive forfærdiget udenfor Værftet, og desuden vil man, som den ærede Ordfører nævnte, ogsaa kunne lade enkelte større Ting forfærdige udenfor Værftet, saaledes at Arbeidet kan blive fremmet med al ønskelig Hurtighed. Naar vi bygge Skibet paa vort eget Værft, have vi for det Første den store Fordel, at vi faae Bessjæftigelse til vore egne Folk, saaledes at vi ikke blive nødsagede til at udspekulere andre Ting, som vi kunne bygge, for at faae dem bessjæftigede; for det Andet have vi da i paakommende Tilfælde Skibet tilstede, saaledes at vi kunne paastynde dets Fuldbendelse, naar

der bliver Trang dertil, og endelig, og det er ikke det mindst Væsentlige — opnaa vi derved den Fordel, at Skibet bliver bygget under vore egne Øine og under vor egen Kontrol. Saalænge vi altsaa indskrænke os til at bygge et enkelt Skib, vil det efter min Mening være det eneste Rimelige og Naturlige, at vi bygge det paa vort eget Værft, hvor vi ere istand til at bygge det efter den Tegning, som af den høitærede Minister er forelagt Udvalget. Det Princip, hvorpaa Udvalgets Flertal støtter sin Regtelse af Bevillingen til Pantserflibet, er allerede omtalt af den ærede sidste Tale, men jeg ønsker dog dertil at knytte et Par Ord. Udvalgets Flertal vil ikke optage denne Bevilling paa Finantsloven, men vil derimod henvise den til Lovforslaget om en ekstraordinær Bevilling til Befæstninger, men efter min Mening hører denne Post ikke hen under det omtalte Lovforslag. Naar der var Tale om en ganske overordentlig Udvikling af vor Flaade for at indhente, hvad vi i de senere Aar have forsmømt, kunde jeg tænke mig, at det vilde være rimeligt at henvise Bevillingen dertil, men her er der jo slet ikke Tale om Andet end den ganske almindelige Udvikling, som vor Flaade altid har faaet. Det Befæstningslovsforslag, som er os forelagt, gaar ud paa noget Nyt, nemlig paa Anlæget af faste Fæstningsværker, hvortil Hæren og Flaaden skulde kunne støtte sig i Tilfælde af Krig, men Forsøgelsen af vor Flaade med et Pantserbatteri eller et større Skib hører til den ganske almindelige Udvikling af vor Flaade, hvorpaa vi vel have gjort et Brud i de sidste Aar — jeg kan ikke sige, at jeg har været med hertil — ved kun at bygge Kanonbaade, men hvorpaa vi tidligere aldrig have gjort noget Brud. Her er kun Tale om en ganske almindelig Udvikling af Flaaden, og i Loven af 24de April 1868, som danner Grundlaget for Søværnet, er det underforstaaet, at vi skulle være i Besiddelse af et saadant større Skib, ligesom ogsaa hele den Forhandling, der blev ført derom, tyder paa, at dette var Meningen. Det er en Regel, som bestandig er bleven fulgt her ved den danske Flaade, at man har jevnt udviklet den med Hensyn til større Skibe. Da Flaaden blev ranet 1807, og de Skibe, som stode paa Vedding paa Orlogsværftet, bleve rene ned, begyndte man strax efter paa et nyt Krigsflib, og der har aldrig været noget Brud paa Bygningen af større Skibe før i de sidste Aar. I 1874 blev Pantserflibet „Dbin“ færdigt, og derefter have vi kun havt Kanonbaade under Bygning paa Orlogsværftet, men det har aldrig været Tilfældet før, saalænge Flaaden har eksisteret. Hvorfor skal det være nødvendigt at henvise Bygningen af et saadant Skib til et særligt Udvalg og en særlig Lov, naar det henhører til den ganske almindelige Udvikling af Flaaden? Den ærede Ordfører stiller nu vel i Udsigt, at der maaske fra dette Udvalg inden 3die Behandling af Fi-